

Vizuális kultúra

A tantárgy versenyében az alább leírtakon túl az *1. pontban* foglaltakat is figyelembe kell venni. A verseny egy kategóriában és három fordulóban zajlik.

A verseny szervezésében és lebonyolításában közreműködik a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola.

A versenyzőknek az első fordulóban pályamunkát kell készíteniük, amely egy műalkotásból és a hozzá tartozó alkotói naplóból áll. Minden versenyző **csak egyetlen pályamunkával** vehet részt a versenyen, kiválasztva egyet az alábbiakban megadott területek, és a hozzájuk tartozó feladatok közül. A versenyzőnek a pályamunkát legkésőbb a megküldés határideje előtti munkanapon kell átadniuk az iskola igazgatójának. A pályamunka **jeligés**.

A versenyző által választott jelige:

- maximum 8 karakter, amely csak betűkből áll,
- nem utalhat a versenyző személyére, iskolájára.

A pályamunka formai előírásai:

- A választott jeligének szerepelnie kell a művön és annak minden írt, rajzolt, nyomtatott összetevőjén (alkotói napló stb.).
- A jeligén kívül a pályamunka egyik összetevőjén sem szerepelhet olyan információ, amely a versenyzőre vagy a versenyző iskolájára utal.

A pályamunka beküldésének formai szabályai és módja

- Minden pályamunkához ki kell tölteni az *Adatlap pályamunkához* (5.A sz. melléklet) és a felkészítőkre vonatkozó *Hozzájáruló Nyilatkozat* (5.B sz. melléklet) dokumentumot, amelyeket egy kisméretű (C6-os) lezárt borítékban kell elhelyezni.
- A borítékon kizárólag a jelige szerepelhet.
- A pályamunkákat (az elkészített műalkotás, az alkotói napló) a jeligés borítékkal együtt **versenyzőnként külön kell becsomagolni**.
- A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül a következőket kell feltüntetni: „*OKTV vizuális kultúra pályamunka*”.
- A csomagot tértivevényes küldeményként **kell továbbítani 2024. január 11-éig**, vagy hivatalosan megbízott kézbesítő közreműködésével (iskolai kézbesítővel) átadni **2024. január 12-én, 10-17 óra között**.
- **A postai illetve kézbesítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR).**

A pályamunka elkészítésének szabályai:

- A verseny három területen (képzőművészeti alkotás, kommunikatív tervezés, iparművészet/tárgyalkotás) zajlik.
- A műalkotások mérete: **kép** legfeljebb 50x70 cm. A műalkotást bemutatható formában, igény esetén paszpartuval, esetleg egyszerű, **üveg nélküli** keretben lehet beküldeni (a legnagyobb méret paszpartuval és kerettel együtt értendő); **szobor, makett, tárgyalkotás** (textil vagy más lágy anyag esetlegesen összehajtva) legnagyobb mérete, a

szállíthatóságot figyelembe véve, 40x40x40 cm és 5 kg lehet. Térbeli alkotást eredeti- vagy makett formában kell beadni (a fotó nem elég, kivéve installáció esetében). **Digitális formában nem adható be alkotás.** Összetett művekhez, kép- és fotósorozatokhoz kiállítási terv javasolt.

- A papíralapú alkotói napló lehetőleg A/4-es méretű, képekkel együtt legfeljebb 10 oldalas legyen. A kiállításon való bemutatás miatt javasoljuk, hogy a lapok **egyoldalúak és sérülésmentesen bonthatók** legyenek.
- A méretnek, darabszámnak és a csomagolási előírásoknak nem megfelelő alkotások nem vehetnek részt a versenyben.
- A pályamunka kizárólag a versenyző **önálló munkája** lehet. Amennyiben a versenybizottság ennek ellenkezőjét állapítja meg, a versenyzőt kizárja a verseny résztvevői közül.
- **A munkanaplókat a versenyzők nem kapják vissza, mivel a dokumentáció részét képezik, ezért beküldés előtt javasoljuk másolat készítését.**
- **A második fordulóra jutott versenyzők alkotásaiból kiállítás készül. Az ezen való részvételhez az 5.A sz. melléklet hozzájáruló nyilatkozatának kitöltése szükséges.**
- **A felkészítők, nevüknek kiállítással kapcsolatos felhasználásáról az 5.B sz. melléklet kitöltésével nyilatkoznak.**

A verseny anyaga:

Első forduló

- Műalkotás készítése (elérhető pontszám 70 pont).
- Alkotói napló a műalkotáshoz, amely tartalmazza a röviden összefoglalt alap gondolatot és az alkotás terveit, variációit, vázlatait, háttéranyagait (elérhető pontszám 10 pont).

Összefoglaló téma: „A VÉLETLEN JÁTÉKAI”

A véletlen előre nem látható, ki nem számítható, nem várt esemény, jelenség. Így lehet akaratlan találkozás, talált tárgy, váratlan alkotóeszköz, szokatlan alapanyag, akaratlanul kibontakozó forma. Lehet szerencse, de megpróbáltatás, sőt kihívás is. A versenyben művé alakítva bemutathatja, feldolgozhatja és felhasználhatja ezt a személyes „véletlent”, hozzáfűzheti érzéseit, gondolatait.

Javasoljuk, hogy alkotásának találja ki és adja meg a címét az Alkotói naplóban!

Az első forduló választható területei és feladatai:

1. Képzőművészeti alkotás

Készítsen olyan **alkotást**, melynek kiindulása, modellje, témája valamilyen véletlen (esemény, találkozás, jelenség, tárgy, anyag, forma stb.).

A műfajok, anyagok és technikák közül szabadon választhat. Beküldhető grafika, képregény, festmény (javasoljuk a vízbázisú festékeket), plasztika, fotó, fotósorozat. Készíthető mű a kortárs képzőművészet műfajaiban is, így pl. installáció grafikai minőségű terve vagy fotódokumentációja. Digitális formában nem küldhető be alkotás, csak kinyomtatva. Ha sorozatot készít, akkor az legfeljebb három (fotónál öt) darabból állhat.

2. Kommunikatív tervezés (választható)

- a) Készítsen három **illusztrációt** egy olyan vershez, melynek címe vagy lényeges tartalmi, esetleg formai eleme valamilyen véletlen. A vers kereséséhez javasoljuk a <https://www.arcanum.com/hu/online-kiadvanyok/Verstar-verstar-otven-kolto-osszes-verse-2/> oldalt.

Az anyagok, eszközök, technikák közül szabadon választhat. A terv lehet szabadkézi vagy számítógéppel készített.

- b) Egy érdekes, jelentős (akár Önnel történő) véletlen esemény, találkozás stb. képeiből és hozzájuk illő, megformált szövegből szerkesszen egy oldalpár terjedelmű **naplószerű anyagot, cikket egy ifjúságnak szóló magazin számára.**

Ez lehet kézírásos, szabadkézi rajzos, és/vagy számítógéppel szerkesztett, fotós nyomtatott megoldású, vagy online website két oldala (nyomtatott formában benyújtva). A stílus, a tipográfiai megoldás a történet jellegéhez és a megcélzott közönséghez alkalmazkodjon. A formátum szabad, de az oldalak különállók (kiállíthatók) legyenek, és egy oldal minimum A4-es legyen.

3. Iparművészet, tárgyalkotás (választható)

- a) Alakítson át egy talált, örökölt vagy esetleg figyelmetlenül megvásárolt tárgyat, eszközt (használati tárgy, öltözék, ékszer, dísz tárgy stb.) úgy, hogy az **átalakított tárgy** alkalmazhatóbb és/vagy formája egyénibb, személyesebb legyen.

Beadandó az eredeti és az alkotott tárgy látszati képe, az átalakított „tervrajza” (az anyagok és szerkezet jelölésével), valamint maga az átformált tárgy, vagy térbeli modellje. Röviden írja le, hogy mi nem felelt meg az elvárásának használati, vagy ízlés szempontjából, és mi az elvárása. Az anyagok, eszközök és technikák közül szabadon választhat.

- b) Készítsen olyan **iparművészeti alkotást**, melynek témája vagy legfontosabb kifejező eleme a véletlen, amely betölthet gyakorlati, szimbolikus és dekoratív szerepet is, és származhat a tárgy használatából, anyagából, technológiájából vagy a használó/k egyéniségéből. A munkanaplóban röviden fogalmazza meg a műnek ezt a háttérét.

Beadandó az alkotott tárgy látszati képe és terவrajza (az anyagok és szerkezet jelölésével), valamint maga a tárgy, vagy térbeli modellje. Az anyagok, eszközök és technikák közül szabadon választhat.

Második forduló

- Félalakos portré fekete-fehér tónusos szabadkézi rajza tetszés szerinti technikával, fél íves **(A/2 vagy B/2)** méretben (időtartam 180 perc, elérhető pontszám 30 pont).

Harmadik forduló (döntő)

- Művészettörténeti teszt **Gulácsy Lajos** művészetéből (időtartam 60 perc, elérhető pontszám 20 pont).
- Feladat a vizuális nyelv kreatív alkalmazásának témaköreiből: alkotóerő, térábrázolás, formaalkotás, színhasználat. (időtartam 120 perc, elérhető pontszám 20 pont).

A verseny szervezése

Az első fordulóban a pályamunkák felterjesztésének (postára adásának) határideje: 2024. január 11. (csütörtök). Kézbesítés (iskolai kézbesítővel): 2024. január 12. (péntek), 10-17 óra között.

- A pályamunkákat az előzőekben megadott módon versenyzőnként külön (!) csomagolva kell eljuttatni tértivevényes küldeményként. **A postai, illetve kézbesítési címet az Oktatási Hivatal a beküldési határidő lejárta előtt legalább két héttel közli az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR).** A csomagoláson az iskola hosszú bélyegzőjén és a címzésen kívül csak a következőket kell feltüntetni: „*OKTV vizuális kultúra pályamunka*”.
- Az általános részben foglaltaknak megfelelően a határidő betartását a postabélyegző (kézbesítőkönyv) igazolja. A határidő után felterjesztett pályamunkákat az Oktatási Hivatal elbírálás nélkül visszajuttatja az iskoláknak.
- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete, valamint a Budai Rajziskola bonyolítja le az Oktatási Hivatallal együttműködve.
- A pályamunkákat a versenybizottság értékeli. Az értékelés szempontjai: a mű eredetisége, összhangja, kifejező-, közlő ereje vagy használhatósága; a megformálás és az anyag-, eszközhasználat minősége. Az alkotói naplóban a tudatosságot, az alkotófolyamat rövid ismertetését, ötletek, vázlatok, gyűjtések bemutatását értékeli a versenybizottság. Az értékelés kétszintű. Az első szinten a versenybizottság kiválasztja a további értékelésre bocsátható pályamunkákat (ezen a szinten *pontértékek nem keletkeznek, ezért a tovább nem jutott pályamunkákat 0-val jelezzük*), a második szinten pedig részletes pontozással minősíti, rangsorolja ezeket a műveket. Az alkotások Bírálati/Értékelési lapját a visszaadáskor a művel együtt megkapják a versenyzők.
- A versenybizottság az értékelés második szintjére került pályamunkák összesített pontszáma alapján választja ki a második fordulóra jutó versenyzőket.

A második forduló időpontja: 2024. február 23. (péntek).

- *A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.*
- A feladat teljesítését a versenybizottság értékeli az alábbi szempontok alapján: anatómiai hitelesség, kompozíció, formaalakítás, anyag- és eszközhasználat, kifejezőerő. Ezt követően az első és második forduló összesített pontszáma alapján, a lehetséges létszámhatáron belül – szigorú szakmai szempontok szerint – választja ki a döntő fordulóra jutó versenyzőket.
- A második fordulóra jutott versenyzők művei kiállításra kerülnek. A kiállítás megrendezését a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete bonyolítja le.

A harmadik (döntő) forduló időpontja: 2024. április 12. (péntek).

- A fordulót a Magyar Rajztanárok Országos Egyesülete és a Budai Rajziskola bonyolítja le.
- A kreatív feladat témája a helyszínen kerül kihirdetésre. A kreatív feladathoz a tantervi óra eszköz- és anyagrendszere szükséges. A művészettörténeti teszt anyagát a kiírásban szereplő téma képezi.

- A kreatív feladat és a művészettörténeti teszt teljesítését a versenybizottság értékeli. Az értékelés főbb szempontjai: kreativitás, térábrázolási, formaalkotási, színhasználati kompetenciák, valamint művészettörténeti tájékozottság, műelemző képesség.
- A verseny végeredményét az első, második és a harmadik (döntő) fordulóban elért pontszámok összesítése alapján kialakult sorrend adja. Pontazonosság esetén sorrendben az első fordulóban elért összesített pontszám, majd az első forduló pályamunka pontszáma, végül a döntő forduló kreatív feladatának pontszáma határozza meg a helyezést.
- Az Oktatási Hivatal legkésőbb **2024. április 24-éig** értesíti az iskolákat az OKTV adminisztrációs rendszerének segítségével (ADAFOR) a döntő eredményeiről.

A vizuális kultúra pályamunkák postán történő visszajuttatására nincs lehetőség. Az első forduló eredményének kiküldésével egy időben az Oktatási Hivatal értesíti az érintett iskolákat arról, hogy a második fordulóra nem jutott versenyzők hol és mikor vehetik át személyesen vagy megbízott által a pályamunkákat. **A kiállításra került pályamunkák visszaadása június elején várható.** Az át nem vett pályamunkák megőrzését az Oktatási Hivatal nem biztosítja.